| | |
|---|---|
| | **Силабус навчальної дисципліни**<br>**«ГЕОГРАФІЯ ЕКЗОТИЧНИХ ТА ІЗОЛЬОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ»**<br>Для всіх освітніх програм спеціальностей університету<br>Перший (бакалаврський) рівень |
| **Структурний підрозділ** | Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи<br>Природничо-економічний факультет |
| **Викладач:** | **Прізвище, ім'я, по батькові викладача:** Ковтуник Інна Іванівна<br>**Науковий ступінь:** кандидат географічних наук<br>**Посада:** старший викладач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи<br>**Профайл викладача:** http://kafturyzmu.kpnu.edu.ua/kovtunyk-i-i/<br>**E-mail:** kovtunyk.inna@kpnu.edu.ua<br>**Робоче місце:** ауд. 110 (кафедра туризму та готельно-ресторанної справи), навчальний корпус № 4, вул. Павла Скоропадського, 52 |
| **Лінк на освітній контент навчальної дисципліни** | |
| **Статус навчальної дисципліни** | Обов'язковий освітній компонент |
| **Обсяг навчальної дисципліни:**<br>**Загальний обсяг годин**<br>**Кількість кредитів ЄКТС** | 120 год.<br>4 кредити ЄКТС |
| **Форми навчання** | Денна форма навчання |
| **Політика навчальної дисципліни** | Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.<br><br>Відвідання занять. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.<br><br>Лекційні заняття. Структура кожного лекційного заняття поділяється на окремі питання, включає план та подальше його розкриття. Ефективність слухання курсу лекцій значною мірою залежить від активності та самостійності студента при підготовці до сприйняття лекційного матеріалу. Ця активність та самостійність повинні виявлятися не тільки у тому, щоб конспектувати зміст лекцій, а головне у тому, щоб усвідомити необхідність вивчення лекційного доробку, що складає умову правильного сприйняття та засвоєння знань із туризму та готельно-ресторанної справи на підставі самопідготовки до наступної лекції, практичного заняття. Деякі питання, терміни, положення, які розглядаються на лекції і практичних заняттях, студент може недостатньо розуміти, що потребує додаткового ознайомлення з науковою літературою. Цей матеріал треба не тільки підібрати, але і спеціально помітити, щоб запитати про нього у лектора або з'ясувати самому за допомогою підручника, словників та енциклопедій.<br><br>Практичні заняття. До практичних занять викладач повідомляє:<br><br>• теми та запитання, які потребують вивчення;<br>• список літератури та інтернет-адреси інформаційних ресурсів, де |

| | |
|---|---|
| | можна знайти необхідний матеріал для підготовки питань практичних і самостійних робіт у повному обсязі;<br>• завдання самостійної роботи. Цей вид підготовки передбачає виступи на практичних заняттях або ж індивідуальні звітування про виконання на консультаціях викладача.<br>Самостійна робота. Більша частина змісту навчальної дисципліни виділяється на самостійне опрацювання. Самостійна робота повинна бути чітко спланована на увесь період навчання. Щоб зрозуміти матеріал, перше сприйняття розділу або параграфу повинно бути спрямовано на виділення в ньому головного, центральної думки. Важливо прослідкувати, як ця думка розвивається та обґрунтовується. Після цього навчальний матеріал розбивається на завершені за смислом частини й кожна частина поділяється на складові (виділяється головна частина думки). Конспектувати необхідно тільки після того, коли матеріал до кінця зрозумілий. Конспект повинен бути скороченим. Записувати рекомендується основну думку, а також невідомі способи обґрунтування, визначення, розкриття термінології та понять. В окремих випадках конспект може являти собою тільки план та скорочені тези пророблено матеріалу. Стислий конспект є результатом напруженої розумової діяльності студента над змістом підручника. Пророблений та законспектований таким чином навчальний матеріал засвоюється найбільш повно та міцно. Конспектувати посібник та рекомендовану літературу доцільно у тому ж зошиті, у якому записані лекції. Це дозволяє співвіднести матеріали конспектування літератури та лекції, взаємно їх доповнити та систематизувати. Самоконтроль щодо виконання навчальних завдань забезпечує подолання труднощів, які можуть виникнути при цьому та є необхідною умовою успішної роботи студента.<br><br>Письмові роботи. Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, реферат, курсова робота).<br><br>Консультації. Якщо у студента виникають питання, то він завжди може звернутись із ними до викладача. Викладач призначає консультації, які потрібні для роз'яснення незрозумілих питань, для відпрацювання пропущених занять, для перевірки виконання самостійних завдань. А також студент може звернутись на кафедру за літературою, за методичними рекомендаціями та іншими навчальними матеріалами.<br><br>Література. Уся література, яку студенти не можуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. |
| **Що будемо вивчати?** | **Предметом** вивчення навчальної дисципліни «Географія екзотичних та ізольованих територій» є просторова організація, природно-кліматичні та соціокультурні особливості, транспортна доступність і закономірності формування й функціонування туристсько-рекреаційних систем важкодоступних, периферійних, острівних, високогірних, полярних та аридних регіонів світу. |
| **Чому це треба вивчати?** | *Метою викладання навчальної дисципліни «Географія екзотичних та ізольованих територій»* є формування у студентів системи комплексних географічних знань та практичних навичок аналізу туристсько-рекреаційного потенціалу, транспортно-логістичних особливостей, ризиків безпеки та моделей сталого розвитку екстремального, експедиційного й елітарного туризму у важкодоступних, острівних, високогірних, полярних та аридних регіонах світу.<br><br>*Основними завданнями викладання навчальної дисципліни «Географія екзотичних та ізольованих територій»* є теоретична і практична підготовка майбутніх фахівців, а саме:<br><br>1. Розкрити сутність понять «екзотична територія», «ізольована дестинація» та «туристична периферія», визначивши чинники їх привабливості на сучасному світовому ринку подорожей.<br>2. Класифікувати екзотичні та ізольовані дестинації світу за географічним положенням і природно-кліматичними умовами (океанічні острови, полярні регіони, високогір'я, пустелі, вологі тропічні ліси). |

| | |
|---|---|
| | 3. Проаналізувати специфіку транспортної доступності, інфраструктурних обмежень та складних логістичних ланцюгів при організації подорожей у важкодоступні регіони планети.<br>4. Дослідити регіональні особливості розвитку туризму в полярних та субполярних широтах світу (Антарктика, Арктика, Гренландія, Шпіцберген, Ісландія).<br>5. Охарактеризувати туристсько-рекреаційний потенціал віддалених океанічних архіпелагів та мікродержав Океанії, Індійського й Атлантичного океанів (Французька Полінезія, Мальдіви, Сейшели, острів Пасхи, Галапагоси).<br>6. Вивчити географію експедиційного, пригодницького та етнографічного туризму в екстремальних природних зонах континентів (Сахара, Атакама, Гімалаї, Амазонія, Патагонія).<br>7. Оцінити природно-кліматичні, медико-біологічні, екологічні та соціокультурні ризики подорожей до ізольованих територій і засвоїти правила забезпечення безпеки туристів.<br>8. Опанувати принципи сталого та відповідального туризму в умовах високої вразливості острівних і екстремальних екосистем та автентичних корінних спільнот.. |
| **Яких результатів можна досягнути?** | *Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:*<br>Знати: теоретичні засади й класифікацію екзотичних та ізольованих дестинацій світу, регіональні особливості туристсько-рекреаційного потенціалу полярних, острівних, високогірних, аридних і тропічних територій, специфіку їх транспортно-логістичного забезпечення, потенційні небезпеки подорожей та принципи сталого збереження вразливих екосистем і автентичних культур корінних народів. |
| **Як можна використати набуті знання та уміння?** | Студенти можуть використати набуті знання, уміння і навички для вирішення таких професійних завдань:<br>оцінювати туристсько-рекреаційний потенціал і транспортно-логістичну доступність екзотичних та ізольованих територій світу, проєктувати безпечні маршрути експедиційного, пригодницького й екотуризму, прогнозувати природні та медико-біологічні ризики і застосовувати принципи сталого природокористування для захисту вразливих локальних екосистем та автентичних спільнот. |
| **Зміст дисципліни** | **Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні, логістичні та безпекові основи географії екзотичних та ізольованих територій.**<br>**Тема 1.** «Географія екзотичних та ізольованих територій» як навчальна дисципліна: предмет, мета, завдання та поняття туристичної периферії.<br>**Тема 2.** Класифікація екзотичних та ізольованих дестинацій світу за географічним положенням і природно-кліматичними умовами.<br>**Тема 3.** Транспортна доступність, інфраструктурні обмеження та організація складних логістичних маршрутів у важкодоступні регіони.<br>**Тема 4.** Природно-кліматичні, медико-біологічні та інфраструктурні ризики подорожей і система забезпечення безпеки туристів.<br>**Тема 5.** Концепція сталого й відповідального туризму в умовах вразливих острівних, полярних екосистем та автентичних корінних спільнот.<br>**Змістовий модуль 2. Регіональна географія екзотичних та ізольованих дестинацій світу.**<br>**Тема 6.** Полярний та субполярний туризм світу: Антарктика, Арктика, Гренландія, архіпелаг Шпіцберген та Ісландія.<br>**Тема 7.** Віддалені океанічні архіпелаги та мікродержави Океанії і Тихого океану (Французька Полінезія, Фіджі, Палау, острів Пасхи, Галапагоси).<br>**Тема 8.** Екзотичні острівні дестинації Індійського та Атлантичного океанів (Мальдіви, Сейшели, Маврикій, Мадагаскар, Сокотра, Азорські острови, Кабо-Верде).<br>**Тема 9.** Високогірні та важкодоступні внутрішньоконтинентальні території Азії й Америки (Гімалаї, Тибет, Бутан, Амазонія, Патагонія, Альтиплано).<br>**Тема 10.** Пустельні та аридні екзотичні дестинації світу (Сахара, Наміб, Калахарі, Атакама, Ваді-Рам, внутрішні райони Австралії). |
| **Методи навчання** | В процесі викладання дисципліни «Географія екзотичних та ізольованих територій» використовуються наступні методи і прийоми викладання даної дисципліни: усне слово викладача, пояснення, різні види бесід, конспектування, створення та розв'язання проблемних ситуацій, опрацювання методичної літератури, обговорення тематичних статей, дискусії, завдання дослідницького характеру, критичний огляд наукових |

| | |
|---|---|
| | публікацій, виконання варіантів ситуаційних вправ та задач, виконання завдань аналітичного характеру, самостійна робота студентів, консультації. |
| **Інформаційне забезпечення** | **Основна:**<br><br>1. Аріон О. В. Географія подорожей та туризму: навч.-метод. посіб. К.: Київський нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, 2023. 121 с.<br>2. Вітвіцька О. Д., Мельник А. В. Екстремальний та пригодницький туризм у структурі сучасного світового туристичного ринку. Географія та туризм. К.: КНУ ім. Тараса Шевченка, 2023. Вип. 73. С. 54–62.<br>3. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти): підручник. К.: Альтерпрес, 2025. 736 с.<br>4. Мальська М. П., Пандяк І. Г. Готельно-ресторанний бізнес у віддалених та острівних дестинаціях світу: монографія. К.: Центр учбової літератури, 2023. 280 с.<br>5. Паньків Н. М. Полярний туризм як інноваційний сегмент світового ринку туристичних послуг: екологічні та логістичні виклики. Вісник Львівського університету. Серія географічна. 2024. Вип. 59. С. 134–143.<br>**Допоміжна:**<br><br>6. Baldacchino G. Extreme Tourism: Lessons from the World's Cold Water Islands. London: Routledge, 2021. 286 p.<br>7. Buckley R. Adventure Tourism Management. London: Routledge, 2022. 268 p.<br>8. Butler R. W. Tourism and Resilience in Isolated and Island Destinations. Wallingford: CABI, 2022. 240 p.<br>9. Hall C. M., Saarinen J. Tourism and Change in Polar Regions: Climate, Environments and Experiences. London: Routledge, 2022. 318 p.<br>10. International Association of Antarctica Tour Operators (IAATO). Antarctic Tourism Statistics and Guidelines. Newport: IAATO, 2025. URL: https://iaato.org/.<br>11. Kovtunyk I. I., Ishchenko Y. O., Yuvsechko Y. V., Tychyna V. P., Datso T. O. Social changes that occurred on the European Continent due to the war in Ukraine. *Revista de cercetare și intervenție socială.* (Romania). 2023. Volume 82. P. 38-49. Available at: URL: https://www.rcis.ro/en/current-issue/3172-social-changes-that-occurred-on-the-european-continent-due-to-the-war-in-ukraine.html. *(Index Scopus).*<br>12. Predeaux B. The resort development spectrum a new approach to modeling resort development. Tourism management. New York. 2024. P. 235-246.<br>13. Scheyvens R., Momsen J. Tourism and Poverty Reduction in Small Island Developing States (SIDS). Tourism Geographies. 2022. Vol. 24 (2). P. 295–314.<br>14. UN Tourism. Tourism in Small Island Developing States (SIDS): Building a More Sustainable Future. Madrid: UNWTO, 2024. 98 p. URL: https://www.unwto.org/.<br>15. Аріон О. В., Уліганець С. І., Дмитрук О. Ю. Географія туризму: навч.-метод. посіб. 2-ге вид., перероб. та допов. К.: Інтердрук, 2022. 206 с.<br>16. Бейдик О. О. Рекреаційна географія: навч.-метод. посіб. К.: Обрії, 2025. 96 с.<br>17. Бейдик О. О. Словник-довідник з географії туризму, рекреалогії та рекреаційної географії. К.: Палітра, 2025. 130 с.<br>18. Брич В., Галиш Н. Сталий розвиток туристичної індустрії: екологічний та статистичний вимір. Економічний аналіз. 2022. № 4. С. 23<br>19. Джинджоян В. В., Корнєєв М. В., Ходак О. В., Небаба Н. О. Економіка та менеджмент міжнародного туризму: навч. посіб. К.: В-во «Каравела», 2024. 376 с.<br>20. Коваленко Л. М., Зайцева В. М. Безпека туризму та управління ризиками у міжнародних подорожах: навч. посіб. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2023. 232 с.<br>21. Крупіца І. В., Євтушок О. В., Киричук В. Г. Світові тренди та перспективи розвитку туризму. Економічний простір. 2022. № 178. С. 24–30.<br>22. Кузик С. П. Географія туризму: навч. посіб. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. 272 с. |

<table>
<tr><td></td><td>23. Масляк П. О. Рекреаційна географія: навч. посіб. К.: Знання, 2023. 343 с.<br>24. Рига І. І., Рошко С. М. Тенденції розвитку світового ринку туристичних послуг. Вісник Херсонського національного технічного університету. 2023. № 4 (87). С. 396–400.<br>25. Смирнов І. Г., Любіцева О. О. Міжнародний туристичний бізнес: навч. посіб. Книга 1. К.: Ліра-К, 2023. 288 с.<br>Інформаційні джерела:<br>26. Закон України «Про туризм». Режим доступу до сайту: http://www.tourism.gov.ua.<br>27. Курс «Sustainability». Онлайн Академія UNWTO. Режим доступу до сайту: https://www.unwto-tourismacademy.ie.edu/course-catalog?product-category=sustainability.<br>28. Tourism for Sustainable Development Goals. URL: http://tourism4sdgs.org/.<br>29. Tourism Statistics. URL: https://www.e- unwto.org/toc/unwtotfb/current.<br>30. UNWTO Tourism Highlights. URL: https://www.e-unwto.org/.</td></tr>
<tr><td>Обсяг дисципліни:<br>види занять та години</td><td>Лекційні заняття: 20 год.<br>Практичні заняття: 20 год.<br>Самостійна робота: 80 год.</td></tr>
<tr><td>Система оцінювання результатів навчання</td><td>Формами поточного контролю навчальної дисципліни «Географія екзотичних та ізольованих територій» є поточний контроль у формі усного опитування, виконання письмових робіт, виступів здобувачів при обговоренні питань навчального матеріалу, виконання практичних завдань тощо; модульна контрольна робота; самостійна робота.<br>Формою підсумкового контролю навчальної дисципліни «Туристично-рекреаційний потенціал України» є залік.</td></tr>
<tr><td>Критерії та норми оцінювання знань, умінь і навичок студентів</td><td>Розподіл балів, що присвоюються студентам за результатами поточного і модульного контролю
<table>
<tr><th colspan="6">Поточний і модульний контроль (60 балів)</th><th>Сума</th></tr>
<tr><td colspan="3">Змістовий модуль 1 (50 балів)</td><td colspan="3">Змістовий модуль (50 балів)</td><td rowspan="3">100</td></tr>
<tr><td>Поточний контроль</td><td>МКР</td><td>Самостійна робота</td><td>Поточний контроль</td><td>МКР</td><td>Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>20 балів</td><td>25 балів</td><td>5 балів</td><td>20 балів</td><td>25 балів</td><td>5 балів</td></tr>
</table>
Поточний контроль (20 балів)<br>Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за результатами роботи на семінарських заняттях складає 30 балів (за умови виконання всіх різновидів робіт, що передбачені).<br>Максимальний бал оцінки поточної успішності студентів на навчальних заняттях – 12 балів. Оцінювання на навчальних заняттях переводяться в 10-бальну систему за формулою: (Сер. Бал. Х 0,05 + 0,4) х 10.<br>Студент, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Студенту, який не підготувався до навчальних занять, не виконав поточних домашніх завдань, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів. Поточну заборгованість, пов’язану з непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, студент повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).<br>Критерії оцінювання практичного заняття
<table>
<tr><th>Рівні навчальних досягнень</th><th>Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)</th><th>Критерії оцінювання</th></tr>
<tr><td rowspan="2">Початковий (понятійний)</td><td>1</td><td>Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв’язку між ними, самостійне опрацювання матеріалу викликає значні труднощі, відповідає на питання, які потребують відповідей: «Так» або «Ні». Здобувач освіти порушує принципи академічної доброчесності.</td></tr>
<tr><td>2</td><td>Здобувач вищої освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить</td></tr>
</table></td></tr>
</table>

| | | | |
|---|---|---|---|
| | | | спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача, може самостійно знайти в підручнику відповідь. Здобувач освіти порушує принципи академічної доброчесності. |
| | | 3 | Здобувач вищої освіти намагається аналізувати на основі знань, умінь, навичок, виявляє окремі властивості, робить спроби виконати вправи, за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом. Здобувач освіти порушує принципи академічної доброчесності. |
| | **Середній (репродуктивний)** | 4 | Здобувач вищої освіти володіє початковими знаннями, знає частину матеріалу: здатний його відтворити, орієнтується в поняттях, термінах, самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі. Здобувач освіти переважно дотримується принципів академічної доброчесності. |
| | | 5 | Здобувач вищої освіти знає більше половини матеріалу, розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій, однак, з окремими помилками, вміє працювати з підручником. Здобувач освіти переважно дотримується принципів академічної доброчесності. |
| | | 6 | Здобувач вищої освіти розуміє положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки, відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою. Здобувач освіти переважно дотримується принципів академічної доброчесності. |
| | **Достатній (алгоритмічно дієвий)** | 7 | Здобувач вищої освіти правильно, логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями, фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними, вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання в стандартних ситуаціях. Здобувач освіти дотримується принципів академічної доброчесності. |
| | | 8 | Знання здобувача вищої освіти досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, вміє аналізувати, робити висновки, відповідь логічна, обґрунтована, однак, з окремими неточностями. Здобувач освіти дотримується принципів академічної доброчесності. |
| | | 9 | Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом, вміє аналізувати, систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, має сформовані типові навички. Здобувач освіти дотримується принципів академічної доброчесності. |
| | **Високий (творчо-професійний)** | 10 | Здобувач вищої освіти володіє глибокими, міцними знаннями, використовує їх у нестандартних ситуаціях, може визначати тенденції різних процесів, самостійно визначає мету власної діяльності, робить аргументовані висновки. Здобувач освіти дотримується принципів академічної доброчесності. |
| | | 11 | Здобувач вищої освіти володіє знаннями з навчальної дисципліни, вміє знаходити джерела інформації, аналізувати їх, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності, спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію. Здобувач освіти дотримується принципів академічної доброчесності. |
| | | 12 | Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності, використовує широкий арсенал засобів для доведення, обґрунтування своєї думки, схильний до системно-наукового аналізу. Здобувач освіти дотримується принципів академічної доброчесності. |
| | **Модульна контрольна робота (МКР) (25 балів)**<br>Модульні контрольні роботи (МКР) (2) складаються з 5 письмових | | |

завдань, кожне з яких оцінюється в 5 балів. За МКР студент може отримати до 25 балів. При отриманні менше 15 балів МКР вважається не виконаною і студент отримує можливість її перездати.

**Критерії оцінювання МКР**

| Шкала ECTS | Бали |
|---|---|
| Відмінно | 24-25 балів |
| Добре | 22-23 балів |
| Задовільно | 16-21 балів |
| Незадовільно | 15, менше 15 балів |

**Самостійна робота (5 балів)**

Самостійна робота оцінюється за наслідками перевірки завдань. За самостійну роботу студент може отримати до 5 балів. При отриманні менше 3 балів завдання вважаються не виконаними і студент отримує можливість їх перездати.

Здобувачі вищої освіти виконують наступні різновиди самостійної роботи:

- опрацювання лекційних текстів;
- підготовка до практичних занять;
- опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання;
- написання есе;
- підготовка презентації.

**Критерії оцінювання самостійної роботи**

| | |
|---|---|
| **Високий рівень 5 балів** | Здобувач вищої освіти виявляє глиб фундаментальні знання тем, винесених самостійне опрацювання, виявляє розумі предмета висловлювання, вміє наводи доведення, порівнювати, формулює с бачення матеріалу. Здобувач осв дотримується принципів академіч доброчесності. |
| **Достатній рівень 4 бали** | Якщо відповідь здобувача відповідає т самим вимогам, але здобувач допускає кіль помилок, дотримується послідовно викладу матеріалу, винесеного самостійну роботу, вміє наводити влас приклади, добирає самостійно інформаці джерела. Здобувач освіти дотримуєть принципів академічної доброчесності. |
| **Середній рівень 3 бали** | Якщо здобувач виявляє розуміння понят винесених на самостійне опрацюван але допускає неточності, не вміє наводи приклади, не може здійснювати пош необхідної інформації, допускає дея помилки. Здобувач освіти дотримуєть принципів академічної доброчесності. |
| **Початковий рівень менше 3 балів** | Здобувач вищої освіти виявляє незнан більшої частини навчального матеріал невпевнено викладає матеріал, допуск помилки, не може здійснювати необхідн інформації. Здобувач освіти поруш принципи академічної доброчесно**сті.** |

Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Неформальна / інформальна освіта. Визнанання Кам'янець-Подільським національним університетом імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом формальної або інформальної освіти регламентовано наступним документом: «Порядок визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція)» https://surl.lu/beaaaw. Неформальна освіта:

- закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту навчальної дисципліни;
- підготовка конкурсної наукової роботи;
- призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських

наукових робіт;

- призове місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді. В інформальній освіті:
- наявність наукової публікації;
- волонтерська діяльність.

Оцінювання здійснюється згідно до «Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) https://surl.li/nlmnvj.

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

| **Рейтингова оцінка з кредитного модуля** | **Оцінка за шкалою ECTS** | **Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (у %)** | **Оцінка за національною шкалою** | **Національна залікова оцінка** |
|---|---|---|---|---|
| 90-100 | A (відмінно) | 10 | відмінно | зараховано |
| 82-89 | B (дуже добре) | 25 | добре | |
| 75-81 | C (добре) | 30 | | |
| 67-74 | D (задовільно) | 25 | задовільно | |
| 60-66 | E (достатньо) | 10 | | |
| 35-59 | FX (незадовільно з можливістю повторного складання) | | незадовільно | незараховано |
| 1-34 | F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля) | | | недопущено |

| | |
|---|---|
| **Підсумковий контроль** | Залік |
| **Локація** | Згідно з розкладом |